

ଜୈବିକ ପଦାର୍ଥ ଓ ଖତ କ'ଣ

ଉଦ୍ଭିଦ ବା ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଆବର୍ଜନାରୁ ସୃଷ୍ଟ ପଦାର୍ଥ, ଗାଈଗୋରୁ ବା କୁକୁଡ଼ା ଖତ, ସଢ଼ିଥିବା ଧାନ ନଡ଼ା ବା ଫସଲର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ, ନର୍ଦ୍ଦମା ପାଣି, ତେଲ ପିଡ଼ିଆ, ସବୁଜସାର ଓ ତାଲି ଜାତୀୟ ଫସଲର ଅଂଶବିଶେଷ ଆଦିକୁ ଜୈବିକ ପଦାର୍ଥ ବା ଖତ କୁହାଯାଏ ।

କିପରି ଜୈବିକ ପଦାର୍ଥ ଓ ଖତ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ ?

ଜୈବିକ ପଦାର୍ଥ ଓ ଖତକୁ ଜମିରେ ସବୁଆଡ଼େ ସମାନ ଭାବେ ପକାଯାଏ । ଦୁଇ ବା ଅଧିକ ସପ୍ତାହ ପରେ ହଳ କରି ଏହାକୁ ମାଟିରେ ମିଶାଇ ଦିଆଯାଏ । ବେଳେବେଳେ ଧାନ ନଡ଼ାକୁ ସିଧାସଳଖ ଜମିରେ କମ୍ପୋଷ୍ଟ କରାଯାଏ ।

କାହିଁକି ଜୈବିକ ପଦାର୍ଥ ଓ ଖତ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ ?

ଖତ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜୈବିକ ପଦାର୍ଥ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଦ୍ଵାରା ମାଟିର ଉର୍ବରତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ସହିତ ମାଟିରେ ଜୈବିକ ପଦାର୍ଥ ପରିମାଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଏ । ଏଥିସହିତ ମାଟିକୁ ଅଣୁସାର ଯୋଗାଇଥାଏ, ଯାହାକି ପ୍ରାୟତଃ ରାସାୟନିକ ସାରରୁ ମିଳି ନଥାଏ । ଏସବୁ ପଦାର୍ଥ ବ୍ୟବହାର ଯୋଗୁଁ ମାଟିରେ ଅଣୁଜୀବଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହେବା ସହିତ ଖାଦ୍ୟସାର ପରିମାଣ ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ ।

ଜମିରେ ଧାନ ନଡ଼ା ଓ ଖତ ପ୍ରୟୋଗ

ବିଭିନ୍ନ ଜୈବିକ ପଦାର୍ଥରେ ଥିବା ଖାଦ୍ୟସାର ପରିମାଣର ଉଦାହରଣ

ଜୈବିକ ପଦାର୍ଥ	ଯବକ୍ଷାର %	ଫସଫରସ୍ %	ପଟାସ୍ %
ଫସଲର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ (ଧାନ ନଡ଼ା)	୦.୫-୦.୮	୦.୧୫-୦.୨୬	୧.୨-୧.୭
ଖତ (ଗୋବର ଖତ)	୦.୮-୧.୨	୦.୪୪-୦.୮୮	୦.୪-୦.୮
କମ୍ପୋଷ୍ଟ	୦.୫-୨.୦	୦.୪୪-୦.୮୮	୦.୪-୧.୫
ନର୍ଦ୍ଦମାର ଆବର୍ଜନା	୧.୬	୧.୭୬	୦.୨
ଘୁଷୁରୀ ଖତ	୦.୭-୧.୦	୦.୪୪-୦.୬୬	୦.୬-୦.୯
ମେଣ୍ଢା ଓ ଛେଳି ଖତ	୨.୦-୩.୦	୦.୮୮	୨.୧
କୁକୁଡ଼ା ଖତ	୧.୫-୩.୦	୧.୧୫-୨.୨୫	୧.୦-୧.୪
ପିଡ଼ିଆ	୨.୫-୮.୦	୦.୬୬-୨.୮୬	୧.୨-୨.୩
ସବୁଜ ସାର			
ଧଣିଚା	୧.୭-୨.୮	୦.୧-୦.୨	୧.୪-୧.୯
ଆଜୋଲା	୨.୫-୫.୩	୦.୧୬-୧.୫୯	୦.୪-୬.୦

ମୁଁ କେତେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବି

ଯୁରିଆ (ଯବକ୍ଷାର ୪୬%)	କୁକୁଡ଼ା ଖତ (୨% ଯବକ୍ଷାର)	ଗୋବରଖତ (୧% ଯବକ୍ଷାର)	କମ୍ପୋଷ୍ଟ (୦.୫% ଯବକ୍ଷାର)
୨୧୭ କି.ଗ୍ରା.	୫୦୦୦ କି.ଗ୍ରା. (ବା ୫ ଟନ୍)	୧୦୦୦୦ କି.ଗ୍ରା. (ବା ୧୦ ଟନ୍)	୨୦୦୦୦ କି.ଗ୍ରା. (ବା ୨୦ ଟନ୍)

ଖାଦ୍ୟସାରର ଉତ୍ସ	ଯବକ୍ଷାର (%)	ଫସଫରସ୍ (%)	ପଟାସ୍ (%)	ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କା/କି.ଗ୍ରା.)	ଆବଶ୍ୟକ ପରିମାଣ (କି.ଗ୍ରା.)	୧୦୦ କି.ଗ୍ରା. ଯବକ୍ଷାର, ୫୦ କି.ଗ୍ରା. ଫସଫରସ୍ ଓ ୫୦ କି.ଗ୍ରା. ପଟାସ୍/ହେକ୍ଟର ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କାରେ)
ଗୋବର ଖତ	୦.୮	୦.୩	୧.୦	୨.୧୫	୧୨,୫୦୦	୨୬୮୭୮.୫ ଟଙ୍କା
ଯୁରିଆ	୪୬	-	-	୧୦.୦୩	୨୧୭	୫୫୧୯.୦୫ ଟଙ୍କା
ଏସ୍ପି ୩୬	-	୩୬	-	୧୫.୦୫	୧୩୯	
ପୋଟାସିୟମ୍ କ୍ଲୋରାଇଡ୍	-	-	୬୦	୧୫.୦୫	୮୩	

ଓଡ଼ିଶାରେ ଧାନ ଆଧାରିତ ଫସଲ ପଦ୍ଧତିର ଉତ୍ପାଦିକତା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ କୃଷକଙ୍କ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି

Website: www.rkbodisha.in, Email: contact@rkbodisha.in

ନିମ୍ନ କାରଣମାନଙ୍କ ଯୋଗୁଁ ଜୈବିକ ଖତ ପ୍ରୟୋଗ କଷ୍ଟକର ହୋଇପାରେ :

- ଅଧିକ ପରିମାଣ ହେବା ଯୋଗୁଁ ପରିବହନ ଓ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୁଏ ।
- ପ୍ରତି ଏକକ ଖାଦ୍ୟସାର ପାଇଁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ କରିବାକୁ ପଡ଼େ ।
- ସର୍ବଦା ଉପଲବ୍ଧ ହୁଏ ନାହିଁ ।
- ଫସଲ ଚାଷ ଆରମ୍ଭରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ହୁଏ (ତେଣୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଫସଲର ଖାଦ୍ୟସାର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିପାରେ ନାହିଁ)
- ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ବାହାରି ଥାଏ । କୃଷକ ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଗ୍ରହଣୀୟ ହୋଇ ନଥାଏ ।

ଜୈବିକ ଖତ ସହିତ ରାସାୟନିକ ସାର ମିଶ୍ରଣ

ଜୈବିକ ଖତ ସହିତ ରାସାୟନିକ ସାର ମିଶାଇ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହାଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାନୀୟ ଭାବେ କମ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ମିଳୁଥିବା ଜୈବିକ ପଦାର୍ଥ ବ୍ୟବହାର କରି ଫସଲର ଖାଦ୍ୟସାର ଚାହିଦାକୁ କେତେକାଂଶରେ ପୂରଣ କରାଯାଇପାରିବ । ଜମିରେ ମିଳୁଥିବା ଜୈବିକ ପଦାର୍ଥ ସହିତ ରାସାୟନିକ ସାର ମିଶାଇ ପ୍ରୟୋଗ କଲେ ଅଧିକ ଅମଳ ଓ ଅଧିକ ଲାଭ ମିଳିଥାଏ । ଡିପ ଜମି ଓ ଅନୁର୍ବର ଜମିରେ ଏହା ଅଧିକ ସୁଫଳ ଦେଇଥାଏ । ତେବେ ଜୈବିକ ପଦାର୍ଥ ସହିତ ରାସାୟନିକ ସାର ମିଶାଯାଇ ମିଳୁଥିବା ପୁଷ୍ଟିଯୁକ୍ତ ଜୈବିକ ଖତ କିଣି ବ୍ୟବହାର କଲେ ବିଶେଷ ଲାଭ ମିଳି ନଥାଏ ।

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଦେଖନ୍ତୁ :

ଧାନ ଫସଲ ପଛତି ଆଧାରିତ ଜ୍ଞାନ ଭଣ୍ଡାର www.rkbodisha.in

ଧାନ ଚାଷ ଫଳ

ଓଡ଼ିଶାରେ ଧାନ ଆଧାରିତ ଫସଲ ପଛତିର ଉତ୍ପାଦିକତା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ କୃଷକଙ୍କ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି

Website: www.rkbodisha.in , Email: contact@rkbodisha.in

